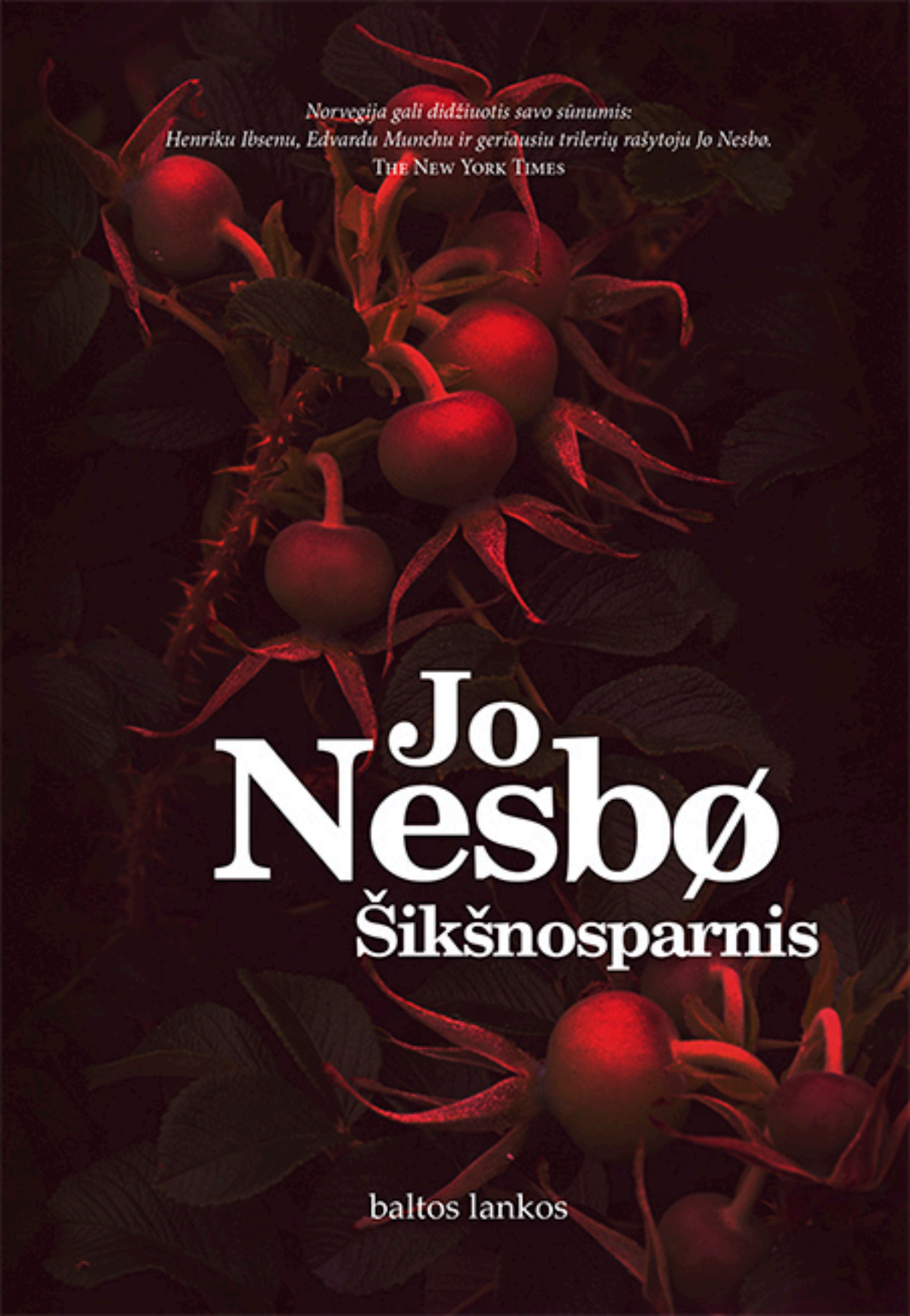

Norvegija gali didžiuotis savo sūnumis:
Henriku Ibsenu, Edvardu Munchu ir geriausiu trilerių rašytoju Jo Nesbø.
THE NEW YORK TIMES
Jo
Nesbø
Šikšnosparnis
baltos lankos

JO NESBØ

ŠIKŠNOSPARNIS

Iš norvegų kalbos vertė
Viktorija Hollstein

baltos lankos

1 skyrius
Sidnėjus, ponas Kensingtonas ir trys žvaigždutės

Kažkas buvo ne taip.

Pirmiausia pasų kontrolės pareigūnė plačiai nusišypsojo:

– *How are you, mate?*[*]

– *I'm fine*[**], – sumelavo Haris Hūlė. Kelionę iš Oslo per Londoną jis pradėjo daugiau nei prieš trisdešimt valandų, o nuo tada, kai persėdo Bahreine, sėdėjo toje pačioje suknistoje sėdynėje šalia avarinio išėjimo. Saugumo sumetimais atlošą buvo galima atlenkti tik šiek tiek, tad jo juosmuo prieš atvykstant į Singapūrą buvo beveik visiškai sustingęs.

Moteris pasų kontrolės punkte nebesišypsojo. Be galo susidomėjusi studijavo jo pasą. Buvo sunku pasakyti, kas jau nuo pat pradžių pakėlė jai ūpą: nuotrauka ar tai, kaip rašoma jo pavardė.

– *Business?*[***]

Haris Hūlė įtarė, kad daugumoje pasaulio vietų pasų kontrolės pareigūnai pridėtų žodį „sere", bet jis buvo skaitęs, kad tokio pobūdžio mandagybės Australijoje nėra itin paplitusios. Tai nebuvo labai svarbu, Haris nebuvo nei prityręs keliautojas,

---

[*] Kaip laikaisi, drauguži? (Angl.)

[**] Puikiai. (Angl.)

[***] Verslas? (Angl.)

nei snobas; šiuo metu vienintelis jo troškimas buvo kuo greičiau pasiekti viešbučio kambarį ir lovą.

– *Yes*[*], – atsakė jis ir pabarbeno pirštais į langelį.

Ir kaip tik tuomet jos lūpos susiraukė, išsikreipė, ir moteris šaižiu balsu paklausė:

– *Why isn't there a visa in your passport, sir?*[**]

Hario širdis šoktelėjo, lyg nujausdama neišvengiamą katastrofą atviroje jūroje. Kreipinys „sere" tikriausiai vartojamas tik kritinėse situacijose.

– *Sorry, I forgot*[***], – sumurmėjo jis, karštligiškai naršydamas po kišenes.

Ir kodėl jie negalėjo specialiosios vizos įklijuoti į jo pasą taip, kaip įklijuojama įprastinė viza? Iš karto už savęs eilėje jis girdėjo silpną ausinuko zirzimą ir žinojo, kad ten stovi jo kaimynas iš lėktuvo. Visą kelionę vyriškis klausėsi tos pačios kasetės. Ir kodėl, po šimts velnių, jis niekuomet negali atsiminti, kurion kišenėn susidėjo daiktus? O dar tas baisus karštis, nors jau beveik dešimta valanda vakaro. Hariui panižo galvą.

Pagaliau surado dokumentą ir su palengvėjimu padėjo prie langelio.

– *Police officer, are you?*[****]

Pasų kontrolės pareigūnė pakėlė akis nuo specialiosios vizos ir įdėmiai žvelgė į jį, bet jos lūpos jau nebebuvo tokios persikreipusios.

– Tikiuosi, kad nenužudyta kokia nors šviesiaplaukė norvegė?

Ji sukikeno ir linksmai trinktelėjo antspaudu ant specialiosios vizos.

– *Well, just one*[*****], – atsakė Haris Hūlė.

[*] Taip. (Angl.)

[**] Kodėl jūsų pase nėra vizos, sere? (Angl.)

[***] Atsiprašau, pamiršau. (Angl.)

[****] Jūs policijos pareigūnas, ar ne? (Angl.)

[*****] Tik viena. (Angl.)

*

Atvykimo salė buvo pilna kelionių agentūrų atstovų ir limuzinų vairuotojų, laikančių lenteles su pavardėmis, bet Hūlės pavardės tarp jų nebuvo. Haris jau norėjo susirasti taksi, kai pamatė vyrą melsvais džinsais ir havajietiškais marškinėliais, neįprastai plačia nosimi ir tamsiais garbanotais plaukais, kuris braudamasis per lentelių mišką artėjo prie jo.

– *Mister Holy, I presume!*[*] – pareiškė triumfuodamas.

Haris Hūlė svarstė. Pirmąsias dienas Australijoje jis nusiteikė praleisti taisydamas savo pavardės tarimą, kad nebūtų sumaišytas su kokia nors skyle. Ponas Šventasis skambėjo nepalyginamai geriau.

– Endrius Kensingtonas. *How are you?* – nepažįstamasis išsišiepė ir ištiesė didžiulę plaštaką, kuri priminė sulčiaspaudę. – *Welcome to Sydney – hope you enjoyed the flight*[**], – ištarė su akivaizdžiu nuoširdumu, nuskambėjusiu kaip prieš dvidešimt minučių girdėto stiuardesės pranešimo aidas. Tada pagriebė aptrintą Hūlės lagaminą ir neatsigręždamas nužingsniavo išėjimo link. Haris laikėsi arčiau jo.

– Dirbi Sidnėjaus policijoje? – pradėjo jis.

– *Sure do, mate. Watch out!*[***]

Besisukančios durys trinktelėjo Hariui į veidą, tiesiai į nosį, net ašaros ištryško. Šios bjaurios komedijos pradžia vargiai galėjo būti dar blogesnė. Jis pasitrynė nosį ir nusikeikė norvegiškai. Kensingtonas užjaučiamai žvilgtelėjo.

– *Bloody doors, ay?*[****] – tarstelėjo.

[*] Ponas Houlis, kaip suprantu! (Angl.)

[**] Kaip laikotės? Sveikas atvykęs į Sidnėjų. Tikiuosi, kad skrydis buvo malonus. (Angl.)

[***] Žinoma, drauguži. Atsargiai! (Angl.)

[****] Prakeiktos durys, ar ne? (Angl.)

Haris neatsakė. Nesumetė, ką reikėtų atsakyti į tokią repliką. Automobilių stovėjimo aikštelėje Kensingtonas atrakino gerokai apšiurusios tojotos bagažinę ir įbruko lagaminą vidun.

– *Do you wanna drive, mate?*[*] – paklausė nustebęs.

Haris susiprato besėdintis vairuotojo vietoje. Na, žinoma, juk Australijoje eismas kairiąja kelio puse. Keleivio vietoje voliojosi krūva popierių, kasečių ir visokių šiukšlių, tad Haris įsispraudė ant užpakalinės sėdynės.

– *You must be an aborigine?*[**] – paklausė, jiems išsukus į greitkelį.

– *Guess there's no foolin' you, officer*[***], – atsakė Kensingtonas ir pažvelgė į veidrodėlį.

– *In Norway we call you „australneger" – Australian negro.*[****]

Kensingtono žvilgsnis sustingo veidrodėlyje.

– *Really?*[*****]

Haris pasijuto nesmagiai.

– Turėjau omenyje, kad tavo tėvai akivaizdžiai nepriklausė tai kalinių grupei, kuri prieš du šimtus metų buvo atsiųsta čionai iš Anglijos, – atsiprašė Haris, tuo pačiu parodydamas, kad bent jau minimaliai išmano šalies istoriją.

– *Thats right, Holy*[******], mano protėviai gyveno čia jau šiek tiek ankstėliau. Prieš keturiasdešimt tūkstančių metų, jeigu tiksliai.

Kensingtonas nusiviepė veidrodėliui. Haris pasiryžo kurį laiką laikyti liežuvį už dantų.

– *I see*.[*******] Vadink mane Hariu.

– *OK, Harry*, mano vardas Endrius.

[*] Ar ketini vairuoti? (Angl.)

[**] Tu tikriausiai aborigenas. (Angl.)

[***] Atrodo, jūsų neapgausi, pareigūne. (Angl.)

[****] Norvegijoje jus vadiname australonegrais – Australijos negrais. (Angl.)

[*****] Tikrai? (Angl.)

[******] Tikrai taip, Houli. (Angl.)

[*******] Supratau. (Angl.)

*

Visą likusį kelią pokalbiui vadovavo Endrius. Jis vežė Harį per Kings Krosą, pildamas informaciją: šis rajonas buvo Sidnėjaus kekšių kvartalas, narkotikų prekybos ir daugelio kitų nešvarių sandėrių centras. Kas antras viešas skandalas, regis, buvo susijęs su vienu ar kitu viešbučiu ar striptizo klubu, esančiu šiame kvadratiniame kilometre.

– Štai ir atvykome – staiga burbtelėjo Endrius. Jis privažiavo prie šaligatvio, iššoko lauk ir iškėlė iš bagažinės Hario lagaminą.

– *See ya tomorrow*[*], – tarstelėjo Endrius ir nurūko.

Haris jautė sustingusią nugarą ir bepradedantį reikštis paros ritmo sutrikimą. Mieste, kurio gyventojų skaičius beveik prilygo visos Norvegijos gyventojų skaičiui, jis su lagaminu buvo paliktas vienas ant šaligatvio prie spalvingo viešbučio „Crescent“. Šalia viešbučio pavadinimo ant durų puikavosi trys žvaigždutės. Kai prireikdavo apgyvendinti pavaldinius, Oslo policijos viršininkė nepasižymėdavo dosnumu. Na, bet šis viešbutis gal nebus baisiai prastas. Valstybės tarnautojams čia tikriausiai taikomos nuolaidos, o kambarys bus pats mažiausias viešbutyje, mąstė Haris.

Taip ir buvo.

2 skyrius
Tasmanijos velnias, klounas ir švedė

Haris atsargiai pabeldė į Pietų Sidnėjaus policijos skyriaus viršininko duris.

– Įeikite, – nugriaudėjo balsas iš kabineto gilumos.

[*] Pasimatysime rytoj. (Angl.)

Didelis, stambus vyras įspūdingu pilvu stovėjo prie lango už ąžuolinio stalo. Iš po retėjančių karčių styrojo pilki išsikeroję antakiai, o aplink akis buvo susimetusios šypsenos raukšlelės.

– Haris Houlis iš Oslo, Norvegijos, sere.

– Sėskis, Houli. Kaip tokį ankstyvą rytą, atrodai velniškai gerai. Beje, tikiuosi neapsilankei pas vaikinus iš Narkotikų skyriaus? – Neilas Makormakas iš širdies nusikvatojo.

– Paros ritmo sutrikimas. Šįryt pabudau ketvirtą ryto, sere, – paaiškino Haris.

– Na, žinoma. Tai tik toks mūsų pokštas. Supranti, prieš keletą metų turėjome nemažą korupcijos bylą. Dešimt policijos pareigūnų buvo nuteisti už tai, kad, be viso kito, tarpusavyje prekiavo narkotikais. Įtarimą sukėlė tai, kad keletas jų buvo pernelyg žvalūs – kiaurą parą. Išties, tai visai nejuokinga, – jis geraširdiškai sukikeno, užsidėjo akinius ir pasirausė popieriuose, gulinčiuose priešais jį.

– Taigi, tave atsiuntė tam, kad padėtum mums ištirti Ingerės Holter, Norvegijos pilietės, turinčios leidimą dirbti Australijoje, nužudymą. Blondinė, gerai atrodanti mergina, sprendžiant iš nuotraukų. Ji buvo dvidešimt trejų, ar ne?

Haris linktelėjo. Makormakas dabar jau kalbėjo rimtai:

– Jos kūną rado žvejai, vandenyne, netoli Votsono įlankos, šalia Gapo parko, tiksliau sakant. Pusiau nuoga. Nubrozdinimai rodo, kad pirmiausia buvo išprievartauta, tada pasmaugta, bet spermos likučių nerasta. Paskui, jau mirusi, nakties tamsoje nugabenta į parką ir nustumta nuo olos.

Jis susiraukė.

– Jei oras būtų buvęs bent šiek tiek prastesnis, bangos tikrai būtų išnešusios kūną į krantą, bet šiuo atveju ji gulėjo tarp akmenų tol, kol buvo surasta kitą rytą. Kaip jau sakiau, spermos neradome, nes jos vagina buvo supjaustyta kaip žuvies filė, o jūros vanduo šią merginą kruopščiai nuprausė. Taigi, neturime jokių pirštų atspaudų, bet nustatėme apytikslį

mirties laiką, – Makormakas nusiėmė akinius ir pasitrynė veidą, – ir nežinome, kas žudikas. Ir ką, velniai griebtų, jūs su visu tuo ketinate daryti, pone Houli?

Haris jau ketino atsakyti, bet buvo pertrauktas.

– Taigi, ketini daryti štai ką. Atidžiai stebėsi, kaip mes sugauname tą niekšą, kartkartėmis pasakosi Norvegijos spaudai, kaip nuostabiai mes bendradarbiaujam, ir atidžiai stebėsi, kad nesusidurtume su kuo nors iš Norvegijos ambasados ar nužudytosios giminaičiais, na, o likusį laiką mėgausiesi atostogomis ir nusiųsi atviruką ar du savo mielajai policijos viršininkei. Beje, kaip ji laikosi?

– Puikiai, kiek žinau.

– Nuostabi moteris. Manau, ji paaiškino, ko iš tavęs tikimasi?

– Šiek tiek. Aš dalyvausiu tyrime...

– Puiku. Pamiršk viską. Čia galioja kitos taisyklės. Pirma: nuo šiol klausai manęs ir tik manęs. Antra: nedalyvausi niekur, kur aš tau neliepiau dalyvauti. Ir trečia: bent kartą peržengsi liniją ir būsi įsodintas į pirmąjį lėktuvą namo.

Visa tai buvo išdėstyta su šypsena, bet esmė buvo aiški: šalin rankas, tu čia tik stebėtojas. Tikriausiai jam reikėjo pasiimti maudymosi kelnaites ir fotoaparatą.

– Kaip suprantu, Ingerė Holter Norvegijoje buvo šiokia tokia televizijos įžymybė.

– Nelabai reikšminga įžymybė, sere. Prieš keletą metų ji vedė laidą vaikams. Manau, prieš nutinkant šiam įvykiui ji jau buvo primiršta.

– Taigi, gavau informacijos, kad jūsų laikraščiai iš šios žmogžudystės išpūtė didelį burbulą. Kai kurie iš jų jau atsiuntė čia savo žmones. Mes papasakojome jiems tai, ką turėjome, o turėjome nedaug, tad jiems greitai pasidarys nuobodu ir jie iškeliaus namo. Jie nežino, kad tu čia. Mes turim savų auklių, kurios jais pasirūpins, taigi tau nereikia dėl to sukti galvos.